

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET PITRA PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br.41075/02)

PRESUDA

STRASBOURG

16. lipnja 2005.

*Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44.
§ 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.*

U predmetu Pitra protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

g. C.L. ROZAKIS, *predsjednik*,

g. L.LOUCAIDES,

g. F. TULKENS,

g. P. LORENZEN,

gđa N. VAJIĆ,

gđa S. BOTOCHAROVA

g. A. KOVLER, *suci*,

i gđa. S. NIELSEN, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 26. svibnja 2005.,

donosi sljedeću presudu koja je donesena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 41075/02) protiv Republike Hrvatske kojeg je hrvatska državljanka gđa. Ljiljana Pitra ("podnositeljica zahtjeva") podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 29. listopada 2002. godine.

2. Hrvatsku je Vladu ("Vlada") zastupala njena zastupnica, gđa L. Lukina-Karajković.

3. Dana 7. travnja 2004. godine Sud je odlučio obavijestiti Vladu o prigovoru koji se odnosi na duljinu postupka. Primjenjujući članak 29. stavak 3. Konvencije odlučio je istovremeno odlučiti o osnovanosti i dopuštenosti zahtjeva.

ČINJENICE**OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositeljica zahtjeva je rođena 1956. godine i živi u Osijeku.

5. Dana 15. siječnja 1997. godine podnositeljica zahtjeva dobila je otkaz sa svog posla na Poljoprivrednom fakultetu („Fakultet“). Odluka je imala retroaktivni učinak s 27. studenim 1995. godine.

6. Dana 17. siječnja 1997. godine podnositeljica zahtjeva je pokrenula građanski postupak pobijajući zakonitost odluke Fakulteta. Tvrdila je da nikad nije vraćena na posao, kako je to bilo naređeno pravomoćnom odlukom u postupku koji je bila prethodno pokrenula protiv Fakulteta, te da stoga nije mogla biti otpuštena.

7. Dana 12. srpnja 1999. godine Općinski sud u Osijeku presudio je u korist podnositeljice zahtjeva, naredivši Fakultetu da je vrati na posao.

8. Po žalbi Fakulteta, Županijski sud u Osijeku potvrdio je 28. listopada 1999. godine prvostupanjsku presudu.

9. Fakultet je nakon toga podnio reviziju. Dana 3. svibnja 2000. godine Vrhovni je sud Republike Hrvatske preinačio prvostupanjsku i drugostupanjsku odluku i odbio zahtjev podnositeljice zahtjeva. Vrhovni je sud utvrdio da Fakultet nije imao nikakvu vratiti podnositeljicu zahtjeva na posao te da je stoga njegova odluka bila u skladu sa primjenjivim pravom.

10. Dana 28. kolovoza 2000. godine podnositeljica zahtjeva podnijela je ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Tvrdila je da je presuda Vrhovnoga suda povrijedila

njeno ustavno pravo na rad, vladavinu prava te obvezu sudova da sude na temelju zakona i Ustava.

11. Dana 24. ožujka 2004. godine Ustavni je sud odbio njenu ustavnu tužbu ne našavši nikakve povrede navedenih ustavnih prava.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE KOJA SE ODNOSI NA DULJINU POSTUPKA

12. Podnositeljica zahtjeva je prigovorila da je duljina postupka bila nesukladna sa zahtjevom „razumnog roka“ iz članka 6, stavka 1 Konvencije, čija odredba glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

A. Dopuštenost

13. Sud primijećuje kako ovaj zahtjev nije očigledno nedopušten u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Također primjećuje da nije nedopušten niti po jednoj drugo osnovi. Stoga ga treba proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

14. Podnositeljica zahtjeva je ustvrdila da je postupak trajao nerazumno dugo.

15. Vlada je osporila tu tvrdnju. Ustvrdili su da su prvostupanjski i drugostupanjski sudovi postupali brzo te da je postupak pred Ustavnim sudom bio dugotrajniji zbog priliva ustavnih tužbi podnesenih tom sudu svake godine.

1. Razdoblje koje treba uzeti u obzir

16. Postupak o kojem se radi počeo je 17. siječnja 1997. godine, a završio 24. ožujka 2004. godine odlukom Ustavnoga suda. Tako je trajao 7 godina, 2 mjeseca i 7 dana.

17. Razdoblje koje treba uzeti u obzir započelo je 6. studenoga 1997. godine, nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Slijedi da u nadležnost suda *ratione temporis* ulazi razdoblje od 6 godina, 4 mjeseca i 18 dana.

2. Razumnost duljine postupka

18. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupak mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC] , br. 30979/96, § 43., ECHR 2000-VII). Sud nadalje ponavlja kako je u radnim sporovima potrebna posebna revnost (vidi presudu *Ruotolo v. Italy* od 27. veljače 1992., Serija A br. 230-D, str. 39, §17).

19. Glede složenosti predmeta vlada je ustvrdila da je postupak bio nešto složen. Međutim, na temelju informacija koje ima, Sud smatra da postupak o kojem se radi nije bio tako složen da bi to opravdalo njegov produljeni karakter.

20. Glede ponašanja podnositeljice zahtjeva, Sud primijećuje da Vlada nije ustvrdila da bi podnositeljica zahtjeva doprinijela duljini građanskog postupka. Sud nema razloga smatrati drugačije.

21. Glede ponašanja domaćih vlasti, Sud primijećuje da iako su sudovi nižeg stupnja i Vrhovni sud postupali bez nerazumnog odugovlačenja, predmet podnositeljice zahtjeva bio je u postupku samo pred Ustavnim sudom oko tri i pol godine. Tijekom tog vremena taj sud nije poduzeo niti jednu postupovnu radnju.

22. Vlada je nadalje tvrdila da je radno opterećenje Ustavnog suda znatno poraslo u to vrijeme i da je morao ispitati ustavnost određenih zakona od velike političke i društvene važnosti. U svezi s time Sud podsjeća da države ugovornice imaju obvezu organizirati svoje pravne sustave na takav način da njihovi sudovi svima mogu jamčiti pravo dobiti konačnu odluku u sporovima koji se odnose na građanska prava i obveze u razumnom roku (vidi između ostalih izvora, predmet *Kind v. Germany*, br. 44324/98, §52, 20. veljače 2003.). Svjestan je, međutim, da se ta obveza ne može na isti način tumačiti za Ustavni sud kao za redovni sud. Uloga Ustavnoga suda kao čuvara Ustava čini ponekad osobito potrebnim da on uzme u obzir neka druga razmatranja, osim pukog kronološkog reda po kojem se predmet stavljaju na popis, kao što je narav predmeta i njegova važnost u političkom i društvenom smislu (vidi presudu *Sussmann v. Germany* od 16. rujna 1996. godine, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-IV, str. 1174, §56).

23. U ovome predmetu Vlada nije ustvrdila da bi postojale bilo kakve posebne okolnosti koje bi bile razlogom da Ustavni sud odgodi svoju odluku. Općenito radno preopterećenje nije nikakvo opravdanje za nerazumne odgode, a ostala događanja u društvu mogla su samo imati drugorazrednu ulogu u ovome predmetu (vidi, *mutatis mutandis* presudu *Pammel v. Germany* od 1. srpnja 1997, *Reports* 1997-IV, str. 1112, §§ 69-71). Vladinu tvrdnju u tom smislu stoga treba odbiti.

24. U svjetlu naprijed navedenog, Sud smatra da je duljina postupka u ovome predmetu bila prekomjerna i nije ispunila uvjet razumnoga roka (vidi, npr. predmet *Diaz Aparicio v. Spain*, br. 49468/99+, §§ 21-22, 11. listopada 12001).

25. Stoga je došlo do povrede članka 6, stavka 1 Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE KOJA SE ODNOSI NA KOREKTNOST POSTUPKA

26. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je i da je presuda Vrhovnoga suda bila pogrešna. Pozvala se na članak 6. stavak 1. Konvencije.

27. S tim u svezi, Sud podsjeća da je prema članku 19. Konvencije njegova dužnost osigurati poštivanje obveza koje su preuzele države ugovornice u Konvenciji. Posebice, nije njegova funkcija baviti se činjeničnim ili pravnim pogreškama koje je navodno počinio nacionalni sud, osim ukoliko bi mogle povrijediti prava i slobode zaštićene Konvencijom (vidi presudu *Schenk v. Switzerland* od 12. srpnja 1988. , Series A br. 140, str. 29, §45).

28. Istina je da se u ovome predmetu podnositeljica zahtjeva pozvala na članak 6. Konvencije. Međutim, Sud primijećuje da je podnositeljica zahtjeva imala na raspolaganju kontradiktorni postupak i da je mogla podnositi argumente koje je smatrala relevantnima za svoj predmet u raznim fazama tog postupka. Štoviše, Sud nalazi da ništa u spisu predmeta ne ukazuje da bi odluke nacionalnih sudova bile arbitrarne ili da je postupak na neki drugi način bio nekorektan i da bi predstavljao povredu članka 6. §1.

29. Slijedi da je ovaj prigovor očito neosnovan i treba biti odbijen na temelju članka 35. stavaka 3. i 4. Konvencije.

III. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

30. Članak 41. Konvencije predviđa:

"Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci."

A. Šteta

31. Podnositeljica zahtjeva je zatražila naknadu materijalne štete jednaku plaći koju bi zaradila da nije dobila otkaz. Nije zatražila nikakvu nematerijalnu štetu.

32. Vlada je ustvrdila da nije bilo uzročne veze između duljine postupka i navodno izgubljene zarade podnositeljice zahtjeva.

33. Sud smatra da nema uzročne veze između materijalne štete koja se potražuje i utvrđene povrede. Stoga s tog osnova ništa nije dosuđeno.

B. Troškovi i izdaci

34. Podnositeljica zahtjeva nije postavila nikakav zahtjev u odnosu na troškove i izdatke. Stoga s tog osnova ništa nije dosuđeno.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *proglašava* prigovor koji se odnosi na prekomjernu duljinu postupka dopuštenim, a preostali dio zahtjeva nedopuštenim;

2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3. *odbija* zahtjeva podnositeljice zahtjeva za pravednom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 16. lipnja 2005. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Soren NIELSEN
Tajnik

Christos ROZAKIS
Predsjednik